

Colangiocarcinomul intrahepatic – o indicație rară de transplant hepatic. Prezentare de caz și recenzie a literaturii

D. Hrehoreț¹, S. Alexandrescu¹, R. Grigorie¹, V. Herlea², R. Anghel³, I. Popescu¹

¹"Dan Setlacec" Center of General Surgery and Liver Transplantation, Fundeni Clinical Institute, "Carol Davila" University of Medicine and Pharmacy, Bucharest, Romania

²Department of Pathology, Fundeni Clinical Institute, Bucharest, Romania

³"Alexandru Trestioreanu" Oncological Institute, "Carol Davila" University of Medicine and Pharmacy, Bucharest, Romania

Rezumat

Introducere: În timp ce carcinomul hepatocelular reprezintă o indicație unanim acceptată de transplant hepatic, colangiocarcinomul intrahepatic este o indicație controversată pentru transplant de ficat, datorită ratelor scăzute ale supraviețuirii globale și fără recidivă neoplazică posttransplant, înregistrate la acești pacienți. Totuși, în ultimii ani, unele centre au raportat rate satisfăcătoare ale supraviețuirii după transplantul hepatic efectuat pentru colangiocarcinoame, la pacienți selectați. În acest articol prezentăm caracteristicile clinico-patologice, conduita pre- și posttransplant, precum și rezultatele favorabile înregistrate în cazul unui pacient transplantat hepatic pentru un colangiocarcinom periferic nerezecabil. Considerăm că prezentarea unor astfel de cazuri cu evoluție favorabilă este utilă, întrucât colectarea datelor provenite din diverse centre poate contribui la identificarea unui grup de pacienți cu colangiocarcinoame, care pot beneficia de transplant hepatic.

Prezentare de caz: O pacientă de 62 de ani, cu ciroza de etiologie virală (VHB) și tumoră hepatică, a fost internată în centrul nostru pentru stabilirea conduitei terapeutice. Întrucât explorările imagistice și de laborator au sugerat un hepato-carcinom nerezecabil (datorită locației și afecțiunii hepatice subiacente), s-a decis că singura opțiune terapeutică având viză curativă este transplantul hepatic. Examenul histo-patologic al ficatului explantat a relevat un colangiocarcinom intrahepatic stadiul I dezvoltat pe un ficat cirotic. Evoluția post-transplant a fost favorabilă, iar în prezent, la 15 luni postoperator, pacienta este în viață, fără semne de recidivă neoplazică.

Concluzii: Transplantul hepatic poate reprezenta o opțiune terapeutică adecvată la pacienți selectați cu colangiocarcinom intrahepatic. Pacienții cu colangiocarcinoame în stadii incipiente, nerezecabile datorită afecțiunii hepatice subiacente, se pare că reprezintă principalul grup care beneficiază de transplant hepatic. Studii ulterioare sunt necesare pentru a identifica factorii de prognostic favorabil, în scopul selectării celor mai adecvați candidați pentru transplant. Cele mai adecvate regimuri (radio)chimioterapice și de imunosupresie trebuie să fie identificate în viitor, pentru a ameliora ratele supraviețuirii acestor pacienți.

Cuvinte cheie: colangiocarcinom, transplant hepatic, ciroză hepatică, chimioterapie

Corresponding author: Irinel Popescu, MD, PhD, FACS

Professor of Surgery

"Carol Davila" University of Medicine and Pharmacy, Bucharest

"Dan Setlacec" Center of General Surgery and Liver Transplantation

Fundeni Clinical Institute

Fundeni Street no 258, 022328, Bucharest, Romania

Phone / Fax: +4 (021) 3180417,

E-mail: irinel.popescu220@gmail.com